

SVET EVROPE

EVROPSKO SODIŠČE ZA ČLOVEKOVE PRAVICE

TRETJA SEKCIJA

**ZADEVA BIZJAK JAGODIČ
PROTI REPUBLIKI SLOVENIJI**

(Pritožba št. 42274/02)

SODBA

STRASBOURG

6. april, 2006

Ta sodba bo postala pravnomočna pod pogoji, navedenimi v členu 44 § 2 Konvencije. Možna je uredniška revizija.

V zadevi Bizjak Jagodič proti Sloveniji,

je Evropsko sodišče za človekove pravice (Tretja sekcija) v senatu, ki so ga sestavljali:

G. J. HEDIGAN, Predsednik

G. B.M. ZUPANČIČ,

Ga. M. TSATSA-NIKOLOVSKA,

G. V. ZAGREBELSKY

G. E.MYJER,

G. D. T. BJÖRGVINSSON,

Ga. I. ZIEMELE, *sodniki,*

in G. V.BERGER, *kot zapisnikar Sekcije*

na zasedanju za zaprtimi vrati 16. marca 2006 ,

izreklo naslednjo sodbo, ki je bila sprejeta istega dne:

POSTOPEK

1. Zadeva izvira iz pritožbe (št. 42274/02) zoper Republiko Slovenijo, ki jo je slovenska državljanica, ga. Andreja Bizjak Jagodič (»pritožnica«), vložila na Sodišču v skladu s členom 34 Konvencije za zaščito človekovih pravic in temeljnih svoboščin (»Konvencija«) 19. novembra 2002.

2. Pritožnico je zastopala odvetniška pisarna Verstovšek. Slovensko vlado (»Vlada«) je zastopal njen agent/zastopnik, g. L. Bembič, generalni državni pravobranilec.

3. Pritožnica v skladu s členom 6 § 1 Konvencije zatrjuje, da je bilo trajanje postopka pred domačim sodiščem, v katerem je bila udeležena kot stranka, predolgo. Po vsebini se je prav tako pritožila zaradi pomanjkanja učinkovitega pravnega sredstva v zvezi s predolgim trajanjem postopka (Člen 13 Konvencije).

4. Dne 15. septembra 2004 je Sodišče sklenilo, da bo Vladi posredovalo pritožbo glede dolžine postopka in pomanjkanja učinkovitega pravnega sredstva s tem v zvezi. V skladu s členom 29 § 3 Konvencije je hkrati sklenilo, da je pritožba dopustna in utemeljena.

DEJSTVA

5. Pritožnica je bila rojena leta 1975 in živi v Vodicach.

6. Dne 14. novembra 1998 se je pritožnica poškodovala v prometni nesreči. Povzročitelj nesreče je bil zavarovan pri zavarovalnici ZM.

7. Dne 10. maja 1999 je pritožnica sprožila pravdni postopek pred Okrožnim sodiščem v Celju zoper zavarovalnico ZM in zahtevala odškodnino v višini 2.564.040 tolarjev (približno 10.690 evrov) za poškodbe, ki jih je utrpela.

Med 21. julijem 1999 in 14. novembrom 2002 je pritožnica vložila tri pripravljalne spise. Prav tako je delno umaknila svoj odškodninski zahtevek.

Med 12. januarjem 2001 in 18. marcem 2002 je vložila tri zahtevke za določitev naroka za obravnavo.

Od dveh obravnav, ki sta bili opravljeni 13. maja 2002 in 14. novembra 2002, ni bila nobena preložena na zahtevo pritožnice.

Med postopkom je sodišče imenovalo sodnega izvedenca medicinske stroke.

Na zadnji obravnavi je sodišče sklenilo, da ob izdalo pisno sodbo. Sodba, ki je delno ugodila pritožničnemu zahtevku, je bila pritožnici vročena 3. marca 2003.

8. Dne 13. marca 2003 se je pritožnica pritožila na Višje sodišče v Celju.

Dne 28. oktobra 2004 je sodišče delno ugodilo pritožnični pritožbi.

Sodba je bila 22. novembra 2004 vročena pritožnici.

PRAVO

I. ZATRJEVANA KRŠITEV ČLENOV 6 § 1 IN 13 KONVENCIJE

9. Pritožnica se je pritožila zaradi predolgega trajanja postopka. Sklicevala se je na Člen 6 § 1 Konvencije, ki določa:

»Vsakdo ima pravico, da o njegovih civilnih pravicah in obveznostih..... v razumnem roku odloča sodišče.«

10. Pritožnica se je po vsebini tudi pritožila, da so bila notranja pravna sredstva, ki so na voljo za predolge pravne postopke v Sloveniji, neučinkovita. Člen 13 Konvencije se glasi:

« Vsakdo, čigar pravice in svoboščine, zajamčene s to Konvencijo, so kršene, ima pravico do učinkovitih pravnih sredstev pred domačimi oblastmi, in to tudi, če je kršitev storila uradna oseba pri opravljanju uradne dolžnosti.«

A. Dopustnost

11. Vlada se je sklicevala, da niso bila izčrpana domača pravna sredstva.

12. Pritožnica je izpodbijala to navedbo in izjavila, da dosegljiva pravna sredstva niso bila učinkovita.

13. Sodišče ugotavlja, da je obravnavana pritožba podobna zadevama *Belinger in Lukenda* (*Belinger proti Sloveniji*, št. 42320/98, 2. oktober 2001, in *Lukenda proti Sloveniji*, št. 23032/02, 6. oktober 2005). V teh zadevah je Sodišče zavrnilo ugovor Vlade o neizčrpanosti domačih pravnih sredstev, ker je ugotovilo, da pravna sredstva, ki so bila na voljo pritožnici, niso bila učinkovita. Sodišče opozarja na ugotovitve v zadevi *Lukenda*, da predstavlja kršitev pravice do sojenja v razumnem roku sistemski problem, ki izhaja iz neustrezne zakonodaje in neučinkovitega delovanja sodnega sistema.

14. V zvezi z obravnavano zadevo Sodišče ugotavlja, da Vlada ni posredovala nobenih prepričljivih dokazov, zaradi katerih bi moralo Sodišče to zadevo obravnavati drugače od uveljavljene sodne prakse.

15. Sodišče nadalje ugotavlja, da pritožba ni očitno neutemeljena v smislu člena 35 § 3 Konvencije. Prav tako tudi ni nedopustna iz katerihkoli drugih razlogov. Zato je pritožbo razglasilo za dopustno.

B) Utemeljenost zadeve

1. Člen 6 § 1

16. Obdobje, ki ga je treba upoštevati, se je začelo 10. maja 1999, ko je pritožnica vložila tožbo na Okrožnem sodišču v Celju, končalo pa se je 22. novembra 2004, ko je bila pritožnici vročena sodba Višjega sodišča v Celju. Upoštevano obdobje je torej trajalo več kot pet let in šest mesecev na dveh stopnjah sojenja.

17. Sodišče ponovno poudarja, da je treba razumnost trajanja postopka ocenjevati glede na okoliščine zadeve in ob upoštevanju naslednjih meril: zapletenosti zadeve, ravnanja pritožnice in vpletenih oblasti ter presoje, kolikšen je bil pomen sporne zadeve za pritožnico v sporu (gl. med številnimi drugimi viri, *Frydlender proti Franciji*, [GC], št. 30979/96, § 43, ECHR 2000-VII).

18. Po preučitvi vsega predloženega gradiva in v skladu s sodno prakso Sodišče ocenjuje, da je bilo trajanje postopka v obravnavani zadevi predolgo in zato ne izpolnjuje zahteve po »razumnem roku«.

Zaradi tega je prišlo do kršitve člena 6 § 1.

2. Člen 13

19. Sodišče ponovno poudarja, da člen 13 zagotavlja učinkovito pravno sredstvo pred domačimi oblastmi za zatrjevano kršitev zahteve po sojenju v razumnem roku iz člena 6 § 1 (glej *Kudla proti Poljski*, [GC], št. 30210/96, § 156, ECHR 2000-XI). Ob tem poudarja, da so bili ugovori in trditve, ki jih je navedla Vlada, že zavrjeni v prejšnjih zadevah (glej *Lukenda*, naveden zgoraj), zato ne vidi razloga, da bi v obravnavani zadevi sprejelo drugačno odločitev.

20. Zato Sodišče meni, da gre v obravnavani zadevi za kršitev člena 13 zaradi pomanjkanja pravnega sredstva v domačem pravu, s katerim bi pritožnica mogla pridobiti odločbo, ki bi potrdila njeno pravico do sojenja v razumnem roku, kot to določa člen 6 § 1.

II. UPORABA ČLENA 41 KONVENCIJE

21. Člen 41 Konvencije določa:

» Če Sodišče ugotovi, da je prišlo do kršitve Konvencije ali njenih protokolov, in če notranje pravo visoke pogodbenice dovoljuje le delno zadoščenje, Sodišče oškodovani stranki, če je potrebno, nakloni pravično zadoščenje«.

A. Škoda

22. Pritožnica je zahtevala 5.000 evrov (EUR) za nepremoženjsko škodo.

23. Vlada je odškodninskemu zahtevku oporekala.

24. Sodišče meni, da je pritožnica gotovo utrpela nepremoženjsko škodo. Na pravični podlagi ji sodišče po tej postavki prisoja 3.200 EUR.

B. Stroški in izdatki

25. Pritožnica je zahtevala tudi približno 1.200 EUR za stroške in izdatke postopka pred Sodiščem.

26. Vlada je zahtevku oporekala po višini.

27. Glede na sodno prakso Sodišča je pritožnik upravičen do povrnitve stroškov in izdatkov le, če dokaže, da so dejansko in nujno nastali in so bili razumni glede na celoten zahtevek. Sodišče ugotavlja, da so pritožničinu odvetniki, ki so zastopali pritožnika tudi v zadevi

Lukenda (glej zgoraj), vložili skoraj 400 pritožb, ki so razen drugačnih dejstev v bistvu enake kot obravnavana pritožba. Zato Sodišče v obravnavani zadevi ob upoštevanju podatkov, s katerimi razpolaga, in gornjih meril ocenjuje, da je pritožnici razumno prisoditi znesek 1.000 EUR za stroške postopka pred Sodiščem.

C. Zamudne obresti

28. Sodišče ocenjuje, da je primerno, da se zamudne obresti obračunajo po mejni posojilni obrestni meri Evropske Centralne Banke, ki se ji dodajo tri odstotne točke.

IZ TEH RAZLOGOV SODIŠČE SOGLASNO

1. *razglaš*a, da je pritožba dopustna;

2. *razsoja*, da je prišlo do kršitve člena 6 § 1 Konvencije;

3. *razsoja*, da je prišlo do kršitve člena 13 Konvencije;

4. *razsoja*,

(a) da mora tožena država pritožnici v roku treh mesecev od dne, ko postane sodba v skladu s členom 44 § 2 Konvencije pravnomočna, plačati 3.200 EUR (tri tisoč dvesto evrov) za nepremoženjsko škodo in 1.000 EUR (tisoč evrov) za stroške in izdatke, skupaj z vsemi morebitnimi pripadajočimi dajatvami;

(b) da se na navedene zneske od dneva, ko poteče rok navedenih treh mesecev, do plačila obračunajo linearne obresti po stopnji, ki je enaka stopnji posojilne obrestne mere Evropske Centralne Banke za vse zamujeno obdobje, z dodanimi tremi odstotnimi točkami;

5. *zavrne* v preostalem delu pritožničin zahtevke po pravičnem zadoščenju.

Napisano v angleškem jeziku ter posredovano v pisni obliki 6. aprila 2006, v skladu s členom 77 §§ 2 in 3 Pravil Sodišča.

SODBA BIZJAK JAGODIČ PROTI SLOVENIJI

Vincent BERGER

Zapisnikar

John HEDIGAN

Predsednik